

W. W. P.

AGLAI ILLUNAINORTUT

OKIOK 1915.

NENERTAUMAJUT NAINEME

1914.

McGill

AGLAIIT ILLU NAINORTUT

OKIOK 1915.

Sinode 1914.

Kaujivallukpose illúnase, Maime kângertome Junimelo sinodekalaungmingmat Herrnhuteme, Tamattomane sinoditat ikkinersaulauralloarput illangannenit, illusingatulle tikitokalaurivok illagêngniptingnit Germaniamêtunit Englandemêtunillo Amerikamêtunillo missionekarvingnillo, okpertôkatigêngniarsupta illinganingit pi-luatomigle missionekarvingit issumaksarsiorutaurkovlugit aulataurkovlugillo.

Inukati-gênit adsigêngitunit pilauralloaramik sinoditat katangutigêktutitit illingamarilaukput. atausingortitauvlutik okpernerme Nâlegaptingnut Jêsuse Kristusemut tussunerimelo tâpsoma perkojanga piniaurutigijomavlugo illunâne.

Unipkârviolaukpose sivorngane, missionekarvivut angilualerêrkôrmatta pattangaiti-tangiungallo illagênut taunanêtunut ajornarsivalliarkôrmat, ikajortaudlaralloarmatta unuktunut okpertôkatigêngniptingnut illingalungitunut. Taimaimat sinoditat, katti-malauktut járeme 1909 me, kajusilaukput, missionekarvit angijorortailititsomavlugit pijariakartangillo mikkinersautitsomavlugit akfekinersaurkojimut. Illagêt illangit ajokertuijokarungnairitaulaukput, ajokertuijullo naugminek illangertaulaurivut.

Járit tellimat nâvlugit ajokertuijersuit, missionemik aulatsijut, malligasualaukput sinoditat kajusimanerilauktangannik taipsomane. Járinele makkonane tukkinatsialerpok, kajusimanerijaulauktok taimna piniaurutigitsainarlugo ajornarmat. Missione illingalungilak pannaktut, kanoengitotut sôrlo illangertaugalloarpat ullimaumut, na-

pårtotulle ômakut. Napårtok ômak aksorornermut angijororpalliatailititaugune, kanorlersârajarpok erkilerajarlunelo tokolerajarlunelo. Taimaluatsiak missione illingonajarivok, perorpalliavlune aksorornermut agviartaugune. Tamanna sakkijâtsialaunpok jâreorkaujune, sakkijâtsialaurivorlo, missionekarvît illangine ajokertuijut ikkihuartitaulaungmatta. Sullijaksarijangit angilualaukput nunanelo kiaktaliugne ajokertuijut ikkitôlungitut kanimamut tokonartomut pijaulaukput, sullijaksakaluaramik.

Ajokertuijersoavut tukisitsialaukput, taimaluatsiak sôrlo jâreorkaujune piuarnekarannerungnarnianginapta. Kanorle pijuksavuta? Missionekarvivut patanga illigit, sôrlo mâna illingangmatta, sappikasakattarpogut, piutiksats amigatsainarmatta missioniblo akkiliksangit jârit tamaita unuktôngmatta. Kanok illinganiarkitâ, missionekarvivut angijororpatta, angijororpalliatai itillugillo sapperpavut? At usenarnik apkutiksakarkôrpok: missionekarvipta angijut illangat allariugo unertutigikupigo okpertôkatigênut assiptingnut, Tamattomanelo okpertôkatigêt Germaniamêtu illangit kunurkôlaungimatta, missionekarvipta Afrikamêtu illangat: Uu anvesi tigojomavlugo pairijomavlugolo, ajokertuijersuit sinoditat issumaksarsiorutekarkovait missionekarvivut Uniamvesi allaraksaringimangâptigo mâna, assiptingnut tunni ngârlugo.

Sinoditale kattimalerkârtinnagit sulle Herrnhuteme ajokertuijersuit issumaksarsiorutaunkojangat tamanna kaujjaulermat illagênut taunanêtunut, illûnatik angitut atausertut nikkovilerput sôrlo okarlutiglo : 'Taimainiarane'.

Assiojjomangilavut missionekarvipta nelliallônêt, piluartermik Uniamvesitau assiojjomangilavut, taikane nellojokadlarmat illaliorosuktunik okautsinik tussarnertunik, Nâlekablo ajokertuijvut taikanêtu sullitsialertingmagit Kaujimagalloarpogut piutiksats missionemut amigatsainarkaungmatta. Omarinersaujomadlarpogulle sivornaneut pijungnartaptingnik taimainik tunnidjivluta, illavullo okpertôkativullo kajungersaromagivavut, ikajorkovlugit. Illûnata pijungnartaptingnik pituarupta nellâgut, ajulângilagut missionekarvivut tamaita pigivlugit! Illagêllo okausingit tamakkoa okau e unaulaungilat piniarnernigle malliktekarput tagvainak. Illagêne tamaine piutiksats angijut mikkijullo kattersortaulerput, inummarit inôsuktullo uigarnekuilluillo aglât kaitsivut pijungnartamingnik, missionekarvipta nelliallônêt alartaurkonago. Illagêt illangine uigasuit uvloksiorlutik kamutikut niorgonasualaukput, anusingorpulle, kênaujat atorajalauktatik niorgogianut tunniugârlugit missionemut. Unuktut taimak ikajotsiarmatta, dalarit 1000 eokattartut kattilerêrput, sinoditat kattilerkârtinnagit.

Illagêt naugminek taimak illungertudlarmatta, missionekarvît tamaita pigijomavlugit kuviasuklutiglo sakkertitsilerêrmatta piutiksantik kialônêt nerrigilaungitangonik sivornane, tagva sinoditat ajummarilaukput, Uniamvêsib unertutigijaungiangi

kajusijutigivlugo. Kiglormut, Nalegak nangminek nippekarkôrlaungmat illagêt illungertorningagut imâk: „Sivôraniarase, sivumuartuinaritse! Illipsingmut ajornarkôr-alloarmat, Uvanga ikkajorungnarapse!”-kajusilaukput, Nâlekab ikkajorninga tetti-givlugo, missionekarvivut pigijavut mâna tamaita pairiganneromavlugit. Kiblingna-dlalaukpok, taimak kajuserkârlutik Junime 13 me illûnatik angutitut attausertut ni-kovingmatta tuksiarkatigêklutik: „Nâlegak avitsangilak illagêktitaminit, Tapkoninga saimarsaijub ullapkositsainarpait, Anânatut kitorngane tessiorpait aggangminut. Gûd nakoridlarsiuk!”

Taimak pijokalaukpok operngâme. Mâna unatadlartokarmat taimak sôngotigijomik unatadlarnrublo malliktingit, sorairalioarpat, okumaidlâlarmatta jârine kajune issumanammarikpok, illagêt sappilângimangâta angerutigilaukatik piniarutigivlugit piutiksallo missionemut illingajut amigarnersaungijaidlarajangimangâta kingorngane sivornganenit. Kissiane Nâlegak nangminek ikkomamik taipsomina ikkitsilaurune illagêngniptingne, kamalârivok kamilerkonago. Nâlekamut ajornartokangimat, pijariakaitut tamaita sakkertitsungnarnarpait missionemuttauk.

Taipsomane, missionekarvivut pitjutautillugit, Labradore pitjutaulaurivok. Naku-dlalaukpok. Labradore pivlugotauk kajusijokalaungmat, illagêngillônêt ajokertuijulônêt illangertaurkonnagit. Sinoditat kuviasulaukput, tukkisigamik, illagêt Labradore niut jâreorkaujune pigiatsiarkaungmatta ikajorkatauvlutik illagêt pattangaititaugianganut Gûdiblo Nâlegauviata angijorortitaugianganut, kennuvigivâselo, taimailiorluse merngortorkonase katsungaipalliarkovlusele. Taimak okarvigijomavluse ajokertuijersuit nangminek aglagasualaukput, unatadlartunulle agviartaulaukpallavut.

Labradore pitjutautillugo apperijaulaupunga sinoditanut, illagêt Labradoremiut kaitangita kattimavingmullo missionemullo anginersaugiangat neriugijaujungnara-jaralloarmangât. Kiolaukponga: „Illagêt sekkinerdlit kaitangita anginersaugiangat neriugijaujungnarmangât sulle, nellomut okarlunga sapperpunga. Sappingilangale okarlunga, illagêt tachardlit kaitangita anginersaugiangat kattimavingmullo missionemullo neriugijautsiarungnarajarmat, inungit tupaklutik pijomatualerpatta! Kaujimausiptut taipsomane taimak okausekalaukponga. Sunaubva, aujak utterama Nainemut, tukkisivunga, jâreorkaujome (1913 — 14) illagêt Okamiut Hebronemul-lo kaitangit anginersaungijaidlarmatta sivornganenit. Nakkungmêk! Mâna tussu-natuinarpok, uttimut airkonase pivallianersautsainarkovlusele.

Tamattomingatsainak aglagama, kunutigingilara, kaujimagama, erkaitituinarapse piniaraksapsingnik. Illûnainut okpertunut okperomajunullo Jesuse Kristusei ut ikajorkataugiak Gûdib nâlegauviata angijorortitaunikanganik illingavok piniaraksatut perkojanjotut.

Sinodekalerangat, ajokertuijersuit tellimat, missionemik aulatsijut kemaisôngovut innigijamingnik nutámiglo annerijaujokarpok, tâpkoatsainait annerijaujungnarallo-artillugit. Taimak piusekalaukpok tamattomanetauk. Annerijaujokalerkârtinagole ajokertuijersoangolauktut illangata, kat. La Trobie sinoditat kaujitipait annerijaujomanginerminik amma. Itôvermut sangênermullo ajorpogók, pijaksat tamakkoa pijariarkortudlartut piniarutigigannerlugit. Jârit 18 it nâvlugit kat. La Trobe illau-laukpok ajokertuijersoarnut, járnelo tamakkonane tamaine illagêt Labadoremuit pijariakartangit kamagijautsiatsainalaukput tâpsomunga. Tussuvogut, merngoerser-viksamik ullapitaunangitomik tunnitjiviorkovlugo mâna Nâlekamut. Kat. La Trobie inninganut kat. Ward, ajokertuijólauktok illagêt Englandemêttut illangine, annerijaulaukpok. NâleKab saimarsainingata illagiliuktók pijaksarijartangine tamaine!

Assingit tâpkoangovut sulle sivorngane ajokertuijersoangolauktut: kat. Hennige, Hamiltone, Reichele, Hettase. NâleKab tessiorligit tamât anernermigut pitsartuti-lugillo, nâmaktomik Gûdiblo idluarijanganut aulatserkovlugit missionekarviptingnik illagêhngékartunik 324 nik inulingnik 106310 nik.

C. A. Martin.

Uiganerub Tunnergutearsunganik.

Tunnergutearsungnik illijijut missionemut, kattimaviksiutenullônêt tussaksaukat-tarput illangane, tunnijatik adsiutilugo „uiganerub tunnergutearsunganut.”

Taimaitokalaujuvok uiganermik nunab ôma pinginik ajoksarlungitomik. Gudi nâlegauviata angijorortitauninganut illingajomik tunnergutiksarsiortokalermat tâp-somangat, imâk okautivâ: „kuviasuklunga kaitsijomavunga, kissianele nachojukau-ngilatit „uiganerub tunnergutearsunganik.” Kennujorle kiovok: „Ajornarpok: taimak angitigijomik tigusijungnarlungilanga illingnit, tamanna angiluadlarpok!” „Tukkisi-tsiarpallungilatit,” okalerivok uigarnek, „jâreme mattomane ajungitulliarnernut suna-tuinarnut ikkajoriakalaukpunga, tamanna pivlugo okâuterkauvagit nachojuksaulu-nginavit tamattomane „uiganerub tunnergutearsunganik.” Taimnale ama imaileri-vok: „Uvângale okarpunga sulle: tamanna angiluadlarpok! Uigarnek imna, issumagi-valuktat Jêsusib takkonârtavininga tempeleme illijilaukpok perkutetuaminik inôgu-tiksaminik tamainik. Taimak angitigijomigle nerriulungilanga illingnit!”

Uiganerub tukkisissinnarpâ kênaujaniglo unuktunik tunitjivigivlugo, kingornga-gulle tunnergutine adsiutikattarungnairlugit „Uiganerub tunnergutearsunganut.”

Unatarnersoak Europame.

Aglait Illûnainôrtut sakkijártuksaulermingmatta okiorme kajjome, námatuinarpok, unatarnersûb Europame attortub pigiarninga pitjutingalo unipkautigijaupanik unêt naitomik, atuarsijut ilûnatik nerriongniarpalungmatta okautsinik ikitunik tamanna pitjutigivlugo.

Sipaungatuinarpok uyanga aglarkojaujunga najortekarungnairama aglangnik (newspaperenik) unipkârtunik pitjutinganik. Taipsonane Engländernemêtilunga sulle atuarsikattalauraloarpunga kaut tamât pijokakattartunik silaksoarme, taipsonanele kinalônêt issumakalaungimarikpok pinialungnek, mikkijôjârtok maliktangita seniane, taimak angitigijunik maliktokalârmat. Taimaimat piuliklilaungilanga unipkâusernik, unipkârtuinarpungalo erkaumajamnik.

Aulajitsialungilanga mâna, Junimêmangât Julimêmangalônêt, uvlulle illangane atuarsivogut. Austriab attanertuksanga Franz Ferdinand tokotaungmât inungmut Serbiamiomut. Inuartok pitjutekaluarkôngilak. Inukarpok unuktôngitunik taunane nivemmariktunik nálegomangitunik Gûdib perkojanginik inub perkojanginiglônêt. Issumamingnik inôjomavut, anerudjivut, takojungnangilat akuinersamik ingmingnit, omisudlarpullo aulatsijunik piluartomiglo attanernik. 'Perlit', okarput, nunalo pi ilavut.

Tapkoa illangit angerkatigéksimavut tagva Austriab attanertuksanga tokotso-mavlugo, sôrlo Portugalib attaninga assiugillo tokotaulaungmatta sivornane.

Kajusimavlutik taimak kamavut kanok kangalo piviksakarajarmangâmik.

Uvlut ilangane magguk atuinauvlutik piviksarsinasugivuk, atanertuksarlo aipangalo ingerartilugik apkosiniâlutigut pinasuarpât. Aipa êgitsivok kâsumik atanertuksab aksaloalinganut, atanertuksable êgitsungnarpâ apkosinermut kârkartinago. Aipanga takovlune tamattominga kukkerpok maggoertorlune. Atanertuksak aipangalo tamarmik pijauvuk tokoniarlutik mânakut.

Austriamiut námaksalungilat tamattominga, opinaratik, inuartuglo erkartortaurkovakit pidlartaurkolâniglo, serngnigijauluarkôrmaniglo inôkatimingiut Austramiut tusuvut, erkartuujimik illangat erkartuikataurkovlugo. Serbiamiut angingilat, issumakatigêngnerlo sorairmat kuvianailiornek perorpok unatautijomavullo. Austriamiut kaujjautitsivut unataromanermingnik Julime 28 me.

Serbiamiut ikkitôvut sunaulugatik sôrlo Austriamiut sennianne, anginginermelo akerartornermelo sukkartaurkôrput Russinut, Serbiamiut Russillo illagêngongmatta. Serbiamiut sillugviong matta Austriamiunut Russit parngnailerput, Julimelo 31 me kattersilerput sutjamingnik Serbiamiut ikaJOROMAVLUGIT.

Táva, ikkijut égitauvok sôrlo argjatalingmut. Russit parngnailerningat mallugi-
jaungmat Germaninut, tâpkoa kaujijomavut, Russit kanok issumakarmangârmik,
okantilâllo: „Nokalungikupse sutjase kattorsorlugit, uvaguttauk parngnaileriakalâr-
pogut, angerkatigêngnekarapta Austriamiunut ikajoromavlugit opaktaupatta.”
Russit nokalungilat Germanillo kaujitsivut Augusteme 1me unataromanermingnik
Russinik.

Russille Fransillo angerkattigêngnekarivut, Germanillo kaujitsiarput Fransit
ingergainak pigiarniarmingmatta, taimaimat Germanit kiblênasuarêrput Russiamut
Fransiamullo, nunatik saputitsomavlugo. Germanit Belgiumekut ingergaromadlar-
put Fransiamut, tamattomingale Belgiumiut perkøjingilat, taimaimat tapkoatauk
ilaulerivut unatartuut.

Inôkatigêt Belgiumiut unuktôngilat, nellonalungilarlo sâlausaraidlalârput Ge.ma-
ninut. Nutaungitomille Englisit angerkatigêngnekarput Belgiumiut ikajoromavl-
git opaluktaupatta pitsartunersanut. Germanit kiblismalerêrput Belgiumut Augus-
teme 4me Englisillo kenuvigivait utterkovlugit Belgiumit, nuna sujuktaurkonago
inôkatigêksuillo kuvianailiorutekangitut illautitaurkonagit pijarinatik unatartunut.
Germanille utteromangilat, taimaimat Belgiumiut unatalerput Englisillo sukkarpat
illagilaitalo.

Tagva Augustib pigiarninganit mâna tikidlugo (Oktoberib pigiarningane aglakpu-
nga) unatarpâtsainarput, Austramiut Germanillo illagêngovlutik unatartauvlutik
Russinut Serbiamiunut, Fransinnt, Englisenu, Belgiumiunut, Japanêsiunullo.
Ilûnaine tausendeokattartut tokotauvut, tausendiokattartut ikkilertauvut, tausende-
okattartullo tigujauvut parngnanairsortauvlutik. Okartokarungnangilak nelit sâl-
u-
lerrmatta, i'unatik sâlaukôrmatta ilangane, il'unatiglo sâlakarkôrput ilangane. Kanok
ilingalârmangâta nokarkârtinagit nellonammarikpok mâna, kanorlo akunértigijomik
pigannilârmangâta nellonadlamarigivok.

Kapiasungnek angjovaksôdlalârmat nellonangimmarikpok, inogutiksarsijut unuk-
tovaksuit tokotaungmatta, arnallo sorutsillo pattangaijutiksarsiorokarungnairput.
Ullapirsautib Nâleganga tuksiarvigilavut ômamut tamânut, inôkatigêksuit aulatsi-
jingita ômatingit aktorlugit perkovlugo, ullapirsautesiorokovlugit nunaksoarme
angerkatigêrkovlugillo unatautijomairlutik.

W. W. P.

Ajokertuijovinit.

Akkianédlunga ajokertuijut sivorngane Labradoremélauktut illangit, takkolauk-pakka, aipaingilló takkolungigalloarlugit tussalaukpakka, nellolunginamalo, tussar-omakattarapse ajokertortigilauktapsingnik, kaujijamnik naitomik unipkarniarpuuga. Taimailiorkárnangale okalaulanga tagvainak, illúnatik ungadlarmatta sulle Labra-doremüt inunginullo, illúnatiglo takkolaukpakka salutitsingmatta linari iningnik inójunik sulle illagéne Labradoremiune. Itut taipkoa ningiullo taipkoa iglokuflung n t tuksiarnierit kongmuakattarput Jesusib iksi auaksoanganut, kollalu, gilaigalo, sai-manartut sunatuinait tarnekullo timekullo pingmatta uvaptingnut, ajokertuijovinit taipkoa tuksiutjiningit pivlugit.

Herrnhuteme nunakarpur Burkengikkuk Kestnerikkuglo Williamelo Renatuselo. Hlavatseke tagvanélaungmijok inójungnairsimavok, arnangale inóvok sulle taimak-tauk Kretsinarib aiparilauktanga Augusta. Taipkoa illúnaita takkokattalaukpakka okakatigivlugillo. Kat. Burkenge, 81nik járelik, itómmarilerpok mána okkungaler-lunelo, opinarane. Sullele nakkudlartomik sullijaksakalaurivok idluarkutiksapting-nut, kujalitiksai nutát nénertaugiangat taunane kammagivlugo. Kat. Williamib ijigik sangévalliavuk, nangminerlo tautugungnairniarnerminik mánakut nerriukpo-gók. Assiegit pivlugit sunamik piluarteromik taisijungnangilanga.

Kattangutikput Jánsikkuk nunakarpuk nunapta sekkerngane, iglugasaksoarne Stutgarteme, tagvane sullivekarlutik pijariarkortudlartomik missionemüt. Takko-jartulaukpakka okkiok. Kakorsimmarigalloarlune katangutivut támnautsainarpok sulle omariklune inósuktotut. Kattangutikput Lundbergikkuk takkojartulaurivákka nunab assianut, kanoelunginivuk. Kattangutikput Otokkuk (Ekka) nunakatigimari-laukparvut Klain — Welkame. Pairksivuk ajokertuijut missionekarvingnétut erning-nik nukcardlinik, tagvane inugoi jaujunik.

Kat. Smaidere itok takkolaungigalloarpara, inóvorle sulle kanoemari lugane. Kat. Hansene ajokertuijovok illagêngniarsuptingne Hamburgemétune. Kat. Nestle kani-makattarvok sullijaksakatsiarungnairlune, námaktomigle tussalulaungitara taimna.

Okautsit tassalauktakka inub kanninganit: „ajokertuijut tamenélauktut puigor-lugit „jornarpok” nellautsilittók! Uvaguttauk puigortaumangiuvapta taipkonunga, erkaumalaulavut illanganne tuksiutivlugillo, Nálekab angerutigilauktanga nellautsi-titaurkovlugo taipkonunga illúnainut imaitok: „Uvanga támnautsainarpuuga inuto-kaunipsingnut aglát, kértolerluse uvanga erksukpapse. Uvanga taimailiorpuuga, uvanga nangmarpapse, uvanga erksukpapse piulivluselo.” (Jes. 46, 4.)

Gûde tãmnatsainak.

Imãk unipkãrtokarpok: Akkunit sillalurkãrlune sekkinerãrãvok. Nuna kausidlar alloartillugo illanãrijara Dorotea takkojartorpara, piluartomik kanimangmat takko-ka: merungnairapkolo. Dorotea aklugalloarlune nãmaksitsainarpok iglungalo sallumãrsimãtsiarpok. Iglemêtok aglalerijok naipipara. Kanimasingata sunauninga kãnjãungilak sukkaitomigle kannilerpalliãvok tokomut. Okãrkãtigêrkãriunuk kanimasinga pivlugo, toko okãutigivãvuk kuviasukpoguglo, toko, okpingitunut kãpiãadlartok, Kristusemiunut nellãgôrtunut erksinalungimat. Tagva Dorotea okãr-
pok: Ahãila, Gûdib kenuevigivãtigut angijomik katsungãidlunelo sangutinasuarpã-
tigut apkomit idluãtonit. Tamanna sillãlãpta illangata Gottlimik atteliub tukkisid-
lãlaukpã, okpertomik aipakaralloarlune nangminek okpãlaunginame Gûdeãnut.

Tãipsomane kitorngara pingasunik jãrelik inôjungnairmat. Gott'ib tikiããnga okãutivlungalo: „Takkuit tukisivotit mãna Gûdivit kinauninganik. Atãta nik tã-
vat, sunãubva nagligiluartarnik aksãrpãtit. Tamanna naglingniovã? E, ê! Gûdit ok-
pernillo pijomãngilakka.” Uvangatauk kiksaralloarlunga tukisitinasuarpara, Gûdib
tãinãk piniãrvingimãnga naglingnermut amuaromãvlunga kilangmut. Naglingninga
tukisituãruptigo apkosininga nãmaginiãrpavuttauk. Gottlile okãtsainarpok, atãta tã-
mãitok pijominalungimat, aksãrmãnga nagligiluartarnik.

Gottlikkuk ernekãrpuk attausênarmik Herimãmik. Tãmna nagligidlarpãk. Heri-
ma, 10nik jãrelik uvlut illanganne, Jesusib inuviãta kannitãngane kãkkãrãlungmit
sittorãrpok, atãtãnga sullivinganêtilugã anãnãngalo assinêtilugã. Sunãubva tãimã-
liãrlune kôngmut pivok ippilunelo aularutjãuvlunelo kôngmut.

Anã nangã angerãrlune, kennerlunelo kãirkãjãvok ernerninik naipinãgle. Takko-
sinnãlerpok erneme kemutikullãgingnik. Kôb senniãgut akpãngerlune uipiãtsã-
nãrpok: ernik, ernik! Gottli tikigãme tukisivlunelo ernime nagligiluartame assiosi-
maninganik, ningãumãjãdlãlerpok okãuserludlarlunelo. Nulliãnga kiksãdlaralloãrpok
kãujãvlunele atãtamik kãiangmêtomik tuksialerpok, tamattomanetauk illitarsititãujã-
mãvlune piniãrningata idluãrninganik. Tãimãiliortillugo Gottlib sãvigivã okãutivlu-
golo: „Anããk, tuksiãrnernut Gûdingnut uttertitsijungnaruvit erniptã timinganik
tokungãgalloartomik, tagva okperomãvungã, illã okperomãvungã Gûdekãrninganik
omãjomik.”

Tãttãmnãrmêk! uvlut aipãngane sorrutsib timingã anernãngertok kãitãuvok aũ-
gãjokãngme iglungãnut. Gottli ernerninik takogãme kãpiãsudlãlerpok, tukkisina-
dlartomik kiojãuvok. Gûdilo ikpiginiãrtomik avilortãrpok ômãtingãnut.

Tãkojartorãpko okãutivãrã: „Takkuit, Gottli, Gûdib aksãriãkalãukpãtit ernituãr-
nik, okpãlerkãvãlutit. Sulle okpingilãtit?” A blãtsãngorsimãjotut illiãrlune okãutiããngã:

„Suangniarnangatôk, sivornganetut illingjungnairpunga. Okperpunga Gûdexarmat atâtakaraptalo kilangme.”

Okausingit sullitsiarput, okpernermik tigusingmarikpok inôsertârporlo. Kippidlarnermulle ernerminut kanimatitauvlune kairkojauvok nangminek issokangitomut járe attausek nângmat. Tokolervinga ânanaudlalaupok illa. Iglurganógama okarpok, kênanga ânanausimmariktillogo, : „Illik, illik, Herimavut takkolungipiúk? Takkusârit naternamik tungujoktamik ânanaudlartomik ernima pingoarvigijanganik! Illik, tagvungalaulung — ai!” Taimak okarlune anernangerpok. Takpâne kivgartorpallukpok mâna piulijiminik akkunit illitarilaungitaminik. Uvagulle piulijivut kivgartoromavavut mânêtilluta sulle.

H. S.

I s s u m a n a r t u t .

Uvlut 6it annigulerangatta, sibangat Sonntagiosôngovok. Inôvluta járinik sibanik attorêrpogut tagva járemik illuitomik Sonntagênarnik uvlolingmik sôrlo. Inôsuktok 21nik járelik járinik pingasunik taimak Sonntagênarnik uvlolingmik attorêrpok, angut 35nik jarilik 5nik, itok 70nik járelik 10nik aglát.

Tamanna issumanammarikpok. Kanok attulaukitâ saimausertauviksanik taimak unuktigijunik inôsiptingne? Kapsit Sonntagit passijartulârpâtigut uvlorme taipsonane, attulaunginaptigik pijuksauniptitut attornerluklugille?

Kattimavit anginerpât ukkuangovut: kattimaviksoak Romamêtok, Petrusib erkaumajauniksanganut illingatitaumajok, iniksalik inungnut 54000dinut, kattimaviksoak Mailandemêtok iniksalik inungnut 37000dinut, kattimaviksoak Londonemêtok, Paulusib erkaumajauniksanganut illingatitaumajok, iniksalik inungnut 25000dinut.

L u t e r u s e okausekalaukpok imâk: Kilangmut tikikuma, pingasunik tattaminiarutekalualârpunga. Sivorlermik tataminialârpunga, unuktut naipiniasugilaungitakka takpâne takkolârapkit, aipanganiglo, unuktut naipiniasugilaungitakka takpâne takkolânginapkit. Pingajuânigle angiluartomiglo tattaminialârpunga, uvanga nangminek tagvanênama.

A. M.

Harri Brenna.

Kaujitilaulapse okpertub Judeviniub unipkausinginik okautekartunik tâpsomates iortaulaungninganik okpernermut Jesuse Kristu-emit. Imâk unipkâ, pok Harri Brenna. Inôlilaukponga Russiame. Sorusiottillungale sulle atatakukka, kioragatik tamaita illagivlugit, nûlaukput Amerikamut tagvanelo inugojaulaukponga. Angajokâkka Judimariolaukpuk, angajugalo ajokertuijôvok (Rabbiovok) Filadelfie. Nukappiangovlunga issumakarpalliagama, tukkisivunga, nunakativut unikut, Kristusemiônerartaujut, okperusekalungimattia illusekaratiglo uvaptitut. Aperivara tagva atâtaga, Kristusemiut okperusingat kanok illingamangât. Ajoke torpanga, Kristusemiut okperningat sillainadlarmat. Sillainadlarpogok, angut jârit 2000 dit nattoma sivorgane tokotaumajok tuksiarvigivlugo opigivlugolo. Ajokerto ivânga, Kristusemiut Judeokatiptingnik unangmiklikattalaungnatta âniatillugit tokoluglo. Taimak ajokertortaukattarama, Kristusemik inukotinginiglo omisudlalerpunga, opnaruanga.

Inôsuktôvlunga anlarpunga atâtama nunanganit sulliviksarsivlunga iglugasaksoarne kaningitune. Uvlutillangane aglalerigama, naipitsivunga okautsinik ukkoninga. Nunaksoarme Kristusemiokarpok 200millionenik Judekarlunelo 10millionenik. Taita nialerpunga tagva suna pitjutaugalloarmangât, okpertôkatigênivut Judit nutaungitoksôjut ikkitôtuinarmatta, okpertôkatigêt Kristusemiut nutaunersaungijâidartut unuktoksôtillugit. Ama naipitsivunga unipkautesinik okautekartunik ugasungmik sâgiarsinajomik, Uigasuk tâmna, âniasiortib akluitub panninga, sâgiarsinamerume Jêusemut, kemaivok igluminik ilaminiglo perkutîminiglo, inûkatine patanganerpât, nachonarnerpât kivgartovigivlugit kujalinermut piulijiminik. Unipkautesit attuarapkit, issumakalerpunga, Kristusib ajokertusingit ânanaudlarpallaingmatta nâlektiglit taimak nertornartigijomik piniarnekarvojaungmatta tâpsomunga, kajungidlalerpungalo, Jêusib ajokertusingit illiniaromavlugit.

Taimamat angigutjivlunga Testamentitâk pissiarivara attuaromavlugo. Matteusikunik atuarsigama, tatamnartomik pijokarpok. Missigivunga, illumne nipliajokarmat nipliatsainartomik: Tagga, pijariakartat! tagga, pijariakartat. Nipliajok nippekigalbarpok tukisnammariklunele, tukkisivungalo, Kristusemiut piulijingat aglakotisingilako. Judeovunga, Kristusemut okpertôleromangilanga. Uvlormele taipsoname nipliajok illumne nâkalungimmarikpok, nipliatsainarpok: Tagga, pijariakartat. Kaungmat tikitaulerivunga nipliajomut, nipperkortunersaulerpok. Nippangertinar-suarpara, ajornarporle! unangmivânga uvlok nâvlugo. Taimailingatipânga kaut tamâsôngovallivlune.

Vogge nângmat, kanimajôjâlerpunga kapiasumut. Nipliajok illumne nungutinasuarpara allianartut sunatuinait attorlugit. Sunaubvale, kuksalaitut akkorngannégalloarlunga nipliaviotsainarpunga: „Tagga, pijariakartat!” Voggik magguk nângmanik, Sontageotillugo iglokullumne iksivavunga Testamentitâk sâmigivlugo. Nipliajok illumne nipperkortummaringmat, kevilertotut illingalerpunga. Nikovilerpunga okarlunga: „Gûdik, ajulerpunga, issumairutilerpunga!” Tagva erkailerpunga, Kristusemiut tuksiaromavlutik sêrkortulersôngongmatta. Kapiasudlarnimne sêrkortu'erpunga inangavima seniane nipliavlungalo: „Abrahablo Isaablo Jakoblo Gad ngat! Nipliajokarpok illumne, tamakkoa pijariakarapkit. Okpertôleriakaruma Kristusemiut, igvit okpertôtilaungatôk. Pijariakangikumale taimak, ullapirsauunik tunu dsivigilaungatôk!” Taimak tuksiarpunga, nâpkigosungnerminullo Gûdib tuksiarnera tu-sarpâ. Nikovilerama, ikpigivunga ullapirsauunik angjomik, uipliajorlo illumne sokoserpok imailivlune: „Tâva Kristusemiotit!” Taimak nipliavigerkârlunga sitamae:ortlune tellimaertorlunelônêt kemakpânga.

Ahaila, tatamnartomik piniarviomavunga inungnuungitok Gûdemulle. Sêrkortulerkârninga Jesusib attinganik omisurkauvunga nellekangitomik. Nipliajuble okautingmanga, Kristusemiôgama mâna, omisungnera assiomarikpok. Sêrkortulerkârninga siblunajarkauvunga, okartokarkaupat Kristusemiôniarnimnik. Nipliajuble okautingmanga, Kristusemiôgama mâna, nâmaksimarilerpunga. Illingatitaunimnik tukisijungnangitunga. Kaujituinarpunga, Abrahablo Isaablo Jakoblo Gûdingat nipliavigilaurapko okpertungortitaujomavlunga Kristusemiut, taimak pijariakaruma, okpertungortilaungangalo. Gûdible sullijangit nâmakput.

Kristusemiôvunga. Kuksanartut sunatuinait issumanalerput tagva uvamnnt, pilu-
artomik issumajâkattarpunga: Sumik angajokâkka okarniakâk, tussaruarunik ok-
pilernimnik Kristusemiut? Kuksasumut takkit 6 it nâvlugit okalungilanga kinamut
pijokalaunktomik, tikitaulaungnimnik. Takkerne tamakkonane sungiutimarilerpunga,
Jesusib opigivlugo tuksiarvigivlugolo piulijiptut nangmineri-japtut aglaillo attutsiar-
pâkka. Takkit 6 it taipkoa kângermatta, ajokertuijomut aivunga unipkautivlugo
Kristusemiôitaulaungnimnik attanertortaujomavlungalo, kanok pijuksaunangârma,
okartuksaunangârma angajokâmnut. Erkaitillunga Jesusib okausinginik! „Uvannik
okauselik inungnut okautigijomavara Atâtamnnt kilangmêtomut. Uvannigle missi-
utelik inungnut missiutigijomavaratauk Atâtamnnt kilangmêtomut” ajokertuijub
kaujiti-pânga okartuksaunimnik atâtamnnt.

Kuksasugalloarlunga atâtakâkka aglagvigivâkka. Tussatainarlutik mittatunara-
sugivânga erkasutsengilaglo. Illungertornimnigle tukisivallianganmanik, aglangnut ti-
kitaulerpunga imailijunnt: „Kajusimamariguvit Kristusemiotsainaromavlutit okauti-

tiguk! Illuvernarpaptigit tagva. tokungajotut inasugivlutit. Ernerijungnairniarpaptigit igvillo angajokárijungnairniarpaptiguk tâva." Kiksadlalerpunga. Jkpigimanga okpernek pivlugo naglingnarnerpât, uganarnerpât tamaita tamâne nuname tunergutiksautitsariakarapkit. Tuksiarnikut pitsartutitaurkârlunga kiovunga imâk! Naghâttâkka atâtakûkka! Omatimne kaujivikpunga. Jêsuse Kristuseongmat, Messiasengmat. Tokoleromangârpunga missiarutekarnermat Jêsusemik." Mânakut kaujititauvunga, ajaktortaumajotut illamnut illingagama. Uvlok taimna pugo. Manglata inônimne.

Kiksarnermut angijomut tikitauvunga illanganelo inônernik kuviasugungnaimarilerpunga. Umat illanganne, kiksarnera angiluarnat, sêrkortulerpunga tuksiarnilungalo: „Nâlegak, tokavekarungnairpunga nuname ajaktortaumavlungalo angajokâkarungnairpunga illiarsóvlungalo illakarungnairpunga, illagilauktama mâna atiera okarnerlutiging matsuk. Nellovunga, kina pivlugo inômangârma sulle tamâne nuname. Taimaimat inôjomavunga illingnut illingnuinak. Timipkut tarnipkut anernipkut taimivunga illingnut. Airkogumga namut ainarpunga, piniarkogumga sunamik piniarniarpara, okarkogumga sunamik okautiginiarpara. Nâlegak, kaujigalloarpunga suksaunginimnik. attorungnarumgale kanok, nâlegomavagit mânanit issokangitomot." Jkpigititauvunga. Gûdib tunergutautinera illaliormago. Ullapirsautingata najorpunga. Ovatsiarolerمالو sulliviksakartitaulerpunga, Jesuse kigligiutigijungnarlugo nunakatimnut.

Atâtama nunanganut tikilerangama, ôktokattaralloarpunga angajokâkka itervigijomavlugit, itterkojaungilangale; ajaktortauvunga kakialerlunga uttimmarilerkârtinnanga Judit okperusinganut. Atâtama nunanganémivlunga tussartitauvunga, anânaga nagligidlartara kiksarnermut ogguarnermulló pivlunga kanimatitaungmat, tokotauniarpallaingmat aglât. Koaksârpunga. Sillamelo apkosiniâlungme anânaga kanimajôjârtok tokkogapko, kollartitauarilerpunga, idluartomik piniarnekalauralloar nangârma. Uvlut illangit nâvlugit utterkeangajotut illingavunga, kollarnera Nâlekamut nangminek pèrtaulerkârtinnago. Takkotitjumik takkotitauvunga. Talerpipkut takkovara kejuk seningajolik, saumipkut illuvek. Kejungme nivingavok Kristuse ikkiliksoak. Illuverme innekarpok anânara tokungajungoak. „Nelliak anneriviâk?" taimak okautjaulerpunga illumne. Tagvainak piniartuksaunimnik tukisilerpunga. Kollarunguairlunga malligomavara piulijiga okartok: „Atâtamnik anânaminiaglônêt uvamnit naglingnersak illakarniangilak uvamnik." Arlorlunga tâpsomunga tuksiarvigivara: „Nâlegak, igvit pitsartutilaunga, sokosjuilertillunga toko tikidlugol!"

Jarik magguk kingorngane kippinermut ajorama, itterpunga angajokângma iglung-
angnut kaujiterkârnaigit. Iterama atâtara aglalerijok nikovilerpok kuviasuklunelo
kogviorlunelo erkisimiarpânga. Taimak anânamatauk nagligidlartama pivânga. Tag-
va atâtama apperivânga, sillaitôlaungnimnik illitarksilermangârma utteromamangâr-
malo Judit okperusinganut? Aukârama' angajokâkka kiksadlalerpok. Tagvainak ke-
nugilungigalloarpânga. Uvlulle pingajoanne unungme atâtaga okarpok: Ernîk' attau-
siardlunga sulle apperivagit: Kajusimammarilerkêt Kristusemiotsainaromavlutit?

„Atâtâk.” kiovinga „taimaipunga. Okaruma okpinginimnik Jesuse Kristusiongmat
saeglonajarpunga. ” Atâtaga kiovo:., Taimaimat kiksadlarpunga. Kaujivotit, kanok
okpernivut pivlugo okartuksaugama illingnut. Okautitsariakarpagit, atâtagijungnair-
ramga. Arnak una anânaigijungnairpat. Annerkovagit iglunit kingorngagullo takko-
jomairpagit uttilerkârtinak atâtavit sivorlerilauktapalo okperusinganut. ” Taimak
ajaktortaugivunga, piulijimale manigorpânga.

Ovatsiaroleremat okalautekut imâk aglagviovunga:., Atâtat inôjungnairpok. Kaisâ-
rit! Tagvainak parngnailerpunga aularlungalo. Atâtama iglungane illakka naipi-
pakka (Judit ilinsingititut) kamilartut, iksivautane pokitokullungue iksivajut, oggu-
artut. Atâtamnik takkotitaujomavlunga okarama, angajumâ (Rabbiojub) okautivânga:
„ Tokolervingminêdlune atâtavut tussukattalaukpok takojomavlutit. Issumakattigê-
lankpogulle ajornarninganik, perkojat malliklugit Kristusemiok nangerkojaungimat
Judib nellagôrtub tokolerviane. Taimaimat kaujitalaungilaptigillônêt kanimadlarni-
nganik. Inôjungnaileremat, issumakatigêlaurivogut kairkojomanak illuvertauniksân-
ganut perkojat malliklugit Kristusemiomik illaujokarkojaungimat tagvunga. Atâta-
vut uvlut sittamat illuvermêlerêrpok. Kiksarpunga kiksartigapkit, taimagle piniar-
nekartuksauvogut perkojat malliklugit.” Taimak okautjaugama, serkomisimajotut
illingalerpunga. Jêsusible manigorpânga i kajorlungalo illakkalo issumagijungnair-
ungnarpakka.

Kingorngagut angajugalo uvangalo saimartigêmarilaukpoguk, mânnalo aikattar-
punga iglunganut. Najâkkatauk anânağalo saimammarikput illagikattarpakkalo.
„Nâlekab tiguvaît, Nâlekab tunigivaît, Nâlekab attinga nertortaule.”

C. A. M.

Issumanartok. Nagliktara, uttituinarnak! Issumaksarsiorit, nelliak annerijak-
saumangât: ovane inôsek Jesuseme, kuvianadlartok inutokaptale mâmaigijanga—
tagvanele inôsek Jesuse piginago, inutokapta nâmagijanga kuvianartôjartôgalloak
kappianadlartorle. Nelliak nellâgut anneriviûk?

T. Alligak.

Gûdib saputivâtigut.

Aniasiorte Henri Ginessemik attelik imâk unipkâlaukpok Maime 1903 me. Kattimatitsigame Londonib katimavingita illangane, naipertularpok arnamik attautsemik kattimajut akkorngane. Nautsertorame kinauninganik, tukisivok atâtanga okpigngitôngmat, okperlugane Gûdekarninganik inôsekarninganiglo tokkub ungatâne, arnarlo imua itteriormat taipsomaneluatsiak katimavingmut, serlatuinarlo kauji-mangmat Jêsusib attinganik. Okarkattigigamiuk arnak aperivâ: „Suna pivlugo tamangarkit mâna?” arnablo kiovâ: „Inôsulauravit illiniarlutit âniasiortejomavitit Londonib kanimajoktalingita illangane, pijekullôlaukpunga tagvane, illiniakattitillo adsiginginangne issumagilaukpagit. Taimaimat kattimatitsikattarniaravit ovane, kajusivunga tussariartoromavlutit kaut tamât.”

Aniasiortib aperingmago sâgiarniangimangât, ijutuinarpok. Kaungmalle illaulaurivok kattimaniksamut. Tamanna pivlugo âniasiortib kamagijauluarkovâ illame illangannut. Unuat illanganne kuviasugungnainerminik arnak okautekarpok, unipkârporlo, uvlârme taipsomane mallugosugame Gûdib tessiorninganik. Unipkârannerporlo tagva tukisijaminik uvlâkut. Jârit pingasut nâvlugit savilijâtsainarpogok ijer-simajomik sagvingmine, tokotsijomavlune arnamik aiparilauktame kemaijutigijanganik tâpsomina kitorngâgingniglo. Uvlôtillugo unuarmelo arnak omigijane kennerungnailauksimangilâ sullinanele. Taipsomanele uvlâkut okartokarkôrpok illuane: „Savik una kemasâruk iglomut.” Taimailivorlo taima, sunaubvalo stunde attausek Kingorngane ikkimat kamutimut aksaloalingmut, arnak omigijane naipipâ iksivatillugo kamutime. Taimak nellonangitigijomik kaujtitauvlune Gûdekarninganik sapputsijomik, sâgiarpok ômamut tamânut, saviglo tuuvâ âniasiortemut Ginessemut, tâpsomalo piulivâ iglomine.

Unipkautsit tamakkoa nellonajjavut Gûdib sapputingmattigut nangiarnartunit, uvaptingnat pijungnartunit kissianeungitok, idluitullinermilletauk, âniatitsitaitikat-tarmattigut inukattiptingnik. Ningaralloarupta sullijungnangilagut Gûdib agviarasuarpattigut.

W. W. P.

Unipkausekarpok angumik okperomangitomik Jesusemut nulliakartomigle okper-tôjomik. Panningak nellavok tokolerdlune. Angut mittautekainalaukpok Jesusemik

panine tussátilugo. Uvlut ilangane niarsiab. iglime nellajub, ikpigijub tokub kani-
lerpalliasarainiganik, atátane aperivá: „Atátak! tussuvét inójungnairuimnik anána-
ma okperningaue, inójungnairkovingálônét igvit okpinginerne? Sêrkortorime iglin-
gata senniane keavlunelo atátab panime aggakullungit tiguniarpait aggaugminut,
nippemullo nagligosudlartomut kiksartomullo okautivá: „Nagliktara, inójungnairko-
jomangádlarpagit anánavit okperningane. Kristusemiutut inójungnairit.” Nangmi-
nek inónasualauralloarame Jesuse piginago okperinagolo, nímaksalunlak kit onga-
me inójungnainiganik Gudekangitotut. Okpingininga nippamarikpok toko kaniar-
mat.

W. W. P.

Nellaupсаркsат.

Attiojub, arnamut illingajub, aglangita sivorlerpángat pêtauptat, amiakokarpok
nellonaijajomik melodiit illangita sunamingannik. Nelliangová?

Okautsit sibat malliktut aglangit ingmigolingatitaurkárutik muniktaksauvut
ákitaksauvlutiglo nutámik sakkertiniarlugo Jesusib tuksiarutaurkojángita illangat.
Aglait illúnatik tagvanétut attoraksauvut, attautsemiglônét amiakokartinnago.
Okautsit sibat ukkoangóvut: Rena, Omri, Jonata, Manse, piulije, ullo, mangiptak.

Attiojut 9it, aglangne hailigine taijaujut, inungnut nunanullônét illingajut nagva-
raksauvut. Nellautsijut nagvarsimakpatta, tagva attit aglangita sivorlerpángit avik-
tauvlutik atternit sennileréktitauvlutiglo taisivut sunamik okautigijaudlartomik má-
na sillaksoarme. Kanok attekarkát :

1. Abraham inólervigijanga.
2. Jêsusib inugoijavigijanga.
3. Angut tigujaksaringitaminik tigusilauktok itsaksoarme pidlartaulauktorlo
kappianartomik.
4. Okalloriktok taijaujok Testamentitáme.
5. Nellautaijok, Paulusib uvlungine inólauktok.
6. Arnak illuserluktok, nachonartok, okpernermulle piulijaujok.
7. Angut pingitserternermut aksártaujok perorsévingminik.
8. Johannesib baptitsivigijanga.
9. Ajokertuijoksoak Jesusib nelljuningane.

Taimaktauk attiojut 11 it nagvaraksauvut. Nellautsijut nagvarsimakpatta, tagva aglangita sivorlerpångit aviktauvlutik atternit sennilerêktitauvlutiglo taisivut sunamuk tussunadlartomik mâna sillaksoarmut. Kanok attekarkât?

1. Hiobib nunanga.
2. Arnak „kênatsialaungitomik” taijaujok aglangne.
3. Jakub erningita ilangat ningaumajâdlarninga pivlugo nâmagijaulaungitok.
4. Kairosuk Davidib kemmâvigilauktanga.
5. Illagêt Asiararsungmêtut mikijomik erkartuijutiksakarviojut Nâlekamut.
6. Iglugasait Asiararsungmêtut. Pauluse tagvane millortaukasalaukrok.
7. Gúdingoak Naemanib kivgartorvigilauktanga.
8. Danielib illagilauktâkita illangak.
9. Petrusib nukkanga.
10. Angut pingitsortornermut tokotaujok unatarvingme, nullianga aiparijaa-jungnarkovlugo attanermut.
11. Angut Paulusib taijanga „ernermik naglingnartomik nertornartomiglo Nâlekame.”

(Perkojaujok tukisijautsiarkovlugo taivakka attit ukkoa: Susanna, Isaak, Leopo, Luisa, Augusta. Attit tâpkoa aglangita sivorlerpångit S I L L A aviktaukpatta atternit sennilerêktitauvlutiglo, tagva okausek: „silla” sakkerpok. — Taimak pijokarkojauvok.)

A. M.

